

JAARVERSLAG 2000

ANTI DISCRIMINATIE BUREAU regio HAARLEM

Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem Doelstraat 6
Postbus 284
2000 AG Haarlem
tel: 023 531 58 42
fax: 023 532 35 12
e-mail: adbhlem@tref.nl
webpage: www.adbhaarlem.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1. Overzicht klachten en meldingen 1996 – 2000	4
1. Inleiding	4
2. Aard van de meldingen	5
3. Etnische afkomst van de melders	6
4. Gronden van discriminatie	8
5. Beleidsterreinen	10
2. Overige activiteiten	12
1. Informatieve dienstverlening	12
2. Het ADB op de elektronische snelweg	12
3. Scholing en deskundigheidsbevordering	12
4. Haarlem Bekent Kleur	12
5. Participatie in diverse overlegorganen	13
6. Diverse activiteiten	13
3. Conclusies	15
4. Jaarverslag over 1999 en 2000 voor Haarlemmermeer	17
1. Inleiding	17
2. Overzicht van de meldingen	17
3. Analyse: meldingen over 1999 en 2000 in percentages	19
4. Publiciteit	21
5. Netwerk	21
6. Scholen	22
7. Conclusies	22
5. Verslag werkzaamheden voor het Gewest IJmond	23
1. Inleiding	23
2. Extreem rechts	23
3. Gemeenten	23
4. Afkomst melders	23
5. Gronden van discriminatie	23
6. Beleidsterreinen	24
7. Publiciteit	24
8. Nieuwsbrief Akkoord	24
9. Conclusies	24
10. Meldingen uit het Gewest IJmond over 2000	25
Bijlagen	26
1. Lijst van bestuur en medewerkers in 2000	26
2. Meldingen over 2000 in absolute aantallen	27
3. Vergelijking van cijfers, regionaal en landelijk	28

Voorwoord

In het jaar 2000 heeft het ADB regio Haarlem zijn activiteiten opnieuw verder uitgebreid. Had in 1999 de gemeente Haarlemmermeer zich aangesloten bij het ADB regio Haarlem, vanaf 2000 hebben ook de vijf gemeenten verenigd in het Gewest IJmond (Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Uitgeest en Velsen) het ADB regio Haarlem ingehuurd om discriminatieklachten uit hun gemeenten te behandelen. Het ADB regio Haarlem werkte daarom per 1 januari 2000 voor zeven van de twaalf gemeenten in de politieregio Kennemerland.

Door deze uitbreiding is het aantal klachten en meldingen van discriminatie dan ook wederom gestegen. Van 200 in 1999 naar 245 in 2000. 39 klachten waren afkomstig uit Haarlemmermeer, 50 klachten uit het Gewest IJmond en 156 uit Haarlem en omgeving.

Het ADB in Haarlem heeft zich ook in 2000 opnieuw opgeworpen als een breed anti discriminatie bureau. Dat wil zeggen dat niet alleen klachten en meldingen werden behandeld die etnische afkomst als grond hadden maar ook andere gronden zoals leeftijd, seksuele gerichtheid, sekse, geloofsovertuiging, handicap etc. Met name het aantal meldingen van leeftijdsdiscriminatie is explosief gestegen. Het ADB in Haarlem is in Nederland het bureau met het hoogste aantal meldingen van leeftijdsdiscriminatie.

Naast de behandeling van klachten is het ADB regio Haarlem in 2000 ook actief geweest op het gebied van voorlichting. Het ADB was het coördinatiepunt van de actieweek tegen racisme, Haarlem Bekent Kleur, verzorgde trainingen en presentaties en onderhield een actuele website waar bezoekers informatie kunnen vinden over discriminatiebestrijding, racisme, vooroordelen en allerhande actuele zaken op het gebied van de multiculturele samenleving.

Het ADB regio Haarlem heeft in 2000 samengewerkt met vele lokale, regionale en landelijke instellingen. Ook speelde het ADB regio Haarlem, door middel van participatie in de Landelijke Vereniging van ADB's en Meldpunten, een actieve rol in de onderhandelingen met de rijksoverheid over de invulling van de rijksstimuleringsmaatregel professionalisering anti discriminatie bureaus. Op die wijze droeg het ADB regio Haarlem zijn steentje bij aan de ontwikkeling van de werksoort naar een professioneel, landelijk dekkend netwerk.

Het ADB regio Haarlem heeft al dit werk kunnen verzetten dankzij de enthousiaste inzet van een relatief kleine groep van medewerkers. In 2000 waren er twee medewerkers in dienst van het ADB. De coördinator voor 32 uur per week en de coördinatrice klachtbehandeling voor 24 uur per week. Daarnaast beschikte het ADB over twee medewerkers via de WIW regeling. Een administratief medewerker voor

36 uur per week en een klachtbehandelaar voor 24 uur per week. Daarnaast droegen vijf stagiaires ook bij aan het werk van het ADB. Ook de vijf bestuursleden van het ADB hebben regelmatig werk op zich genomen.

Maar het werk van het ADB zou niet compleet zijn zonder de betrokkenheid van vele medewerkers van overige instellingen in de politieregio Kennemerland. Het bestuur van het ADB regio Haarlem is zeer erkentelijk voor de betrokkenheid van zo veel mensen bij de strijd voor gelijke behandeling en een verdraagzame samenleving.

Het hier opvolgende verslag geeft u een inzicht in de trends van de afgelopen jaren op het gebied van discriminatieklachten (hoofdstuk 1), voorlichtings en overige activiteiten (hoofdstuk 2), conclusies (hoofdstuk 3), de activiteiten in Haarlemmermeer (hoofdstuk 4) en de werkzaamheden in het Gewest IJmond (hoofdstuk 5).

Janneke Hanekroot, Voorzitter ADB regio Haarlem

1 Overzicht klachten en meldingen 1996 - 2000

1.1 Inleiding

Een van de belangrijkste activiteiten van het ADB is nog steeds de behandeling van klachten en meldingen van discriminatie. In 2000 registreerde het ADB in totaal 245 meldingen. Dit getal ligt hoger dan de afgelopen jaren. De stijgende lijn die zich in 1999 openbaarde werd in 2000 voortgezet. Een verklaring is dat het ADB regio Haarlem vanaf 1 januari 2000 actief werkt in zeven regiogemeenten in de politieregio Kennemerland.

1994 blijft met 318 meldingen een absoluut "topjaar". De verklaring voor dat hoge aantal meldingen lag toen vooral bij de activiteiten van extreem rechtse partijen in het kader van de verkiezingen die in 1994 plaatsvonden. Extreem rechtse partijen haalden hoge percentages in de kiezersgunst. In de jaren daarna nam het aantal meldingen over extreem rechtse activiteiten langzaam af. In het verkiezingsjaar 1998 was het aantal meldingen over extreem rechts relatief laag. Zowel bij de landelijke als bij de lokale verkiezingen werden extreem rechtse partijen weggevaagd. Extreem rechts was daarna hevig verdeeld wat resulteerde in een record laagte van meldingen op dit gebied in 1999. In 2000 heeft het ADB weer meer meldingen gehad over de activiteiten van extreem rechts (18% in 2000 tegenover 9,5 % in 1999 en 22% in 1998). Het lijkt dat extreem rechts zich weer aan het hergroeperen is in aanloop naar de landelijke en lokale verkiezingen van 2002.

Het aantal meldingen ligt de afgelopen twee jaren dus weer op het hogere niveau van de periode 1993 - 1995. Tevens is er een trend zichtbaar dat de tijdsinvestering per melding/ klacht fors toeneemt in verband met de complexiteit van de klachten. Hierbij speelt een rol dat wetsvoorstellen op het gebied van discriminatiebestrijding voortdurend aangescherpt worden en er ruimere beroepsmogelijkheden en meer scheidsgerechten in het leven worden geroepen. Vrijwel iedere klacht in de overheids- en dienstensector kan tegenwoordig worden voorgelegd aan een arbitragecommissie. Deze zaken leggen een fors beslag op de beschikbare tijd, juist vanwege de procedures en het begeleiden van de cliënten in dergelijke kwesties.

Aantal klachten en meldingen in absolute aantallen

1989 71	1995 220
1990 125	1996 162
1991 143	1997 179
1992 184	1998 146
1993 223	1999 200
1994 318	2000 245

1.2 Aard van de meldingen

Bij de nu volgende presentatie van de cijfers over 2000 wordt een vergelijking getrokken met de cijfers over de vier jaar daarvoor. Hierdoor wordt een beter inzicht gegeven in mogelijke trends.

Het aantal meldingen van "discussie- of scheldtelefoontjes" is in 2000 weer enigszins toegenomen. De praktijk geeft aan dat het twee soorten telefoontjes betreft. Discussietelefoontjes zijn telefoontjes die uitdagen tot confrontatie en discussie, waarbij voor de bekende vooroordelen over etnische minderheden bevestiging wordt gezocht. In het geval van scheldtelefoontjes heeft de beller slechts behoefte om medewerkers van het ADB kennis te laten nemen van hun racistische overtuigingen. Daarbij worden vaak beledigende termen aan het adres van medewerkers van het ADB geuit.

Deze telefoontjes worden als melding geregistreerd omdat het signalen van onvrede zijn vanuit de maatschappij.

Het aantal meldingen over activiteiten van extreem rechtse organisaties is in 2000 na een teruggang in de afgelopen jaren weer toegenomen (zelfs een verdubbeling ten opzichte van 1999).

De aard van de meldingen in procenten

Aard	1996	1997	1998	1999	2000
Discriminatie	78	67	67	85	77
Extreemrechts	20	25	22	9,5	18

Discussies	1	1	1	0,5	2
Overig	1	7	10	5	3

1.3 Etnische afkomst van de melders

Over het algemeen zijn de melders die bij het ADB terechtkomen van Nederlandse afkomst. In 2000 opnieuw bijna de helft. Deze groep is altijd het grootst geweest. Blijkbaar is voor deze groep mensen de drempel naar het ADB het laagst. Ook kan gesteld worden dat vrijwel alle meldingen op andere gronden dan etnische afkomstig zijn van mensen van Nederlandse afkomst. Ook zijn de meldingen over activiteiten van extreem rechtse organisaties vaak afkomstig van deze groep.

Traditioneel komen de melders van Turkse afkomst als tweede groep naar voren, in 2000 er echter een trendbreuk te constateren, het aantal is teruggevallen naar 3%. Opvallend is dat de afgelopen jaren het aantal melders van Marokkaanse afkomst terugliep van 11% in 1996 naar slechts 4,5% in 1999. In 2000 is dit aantal weer iets opgelopen (naar 6%).

Reeds jaren is het aantal melders vanuit de Surinaamse en Antilliaanse gemeenschap in Haarlem klein. Met ieder 1% van het aantal melders "scoren" deze groepen erg laag. Misschien zijn mensen van Surinaamse of Antilliaanse afkomst meer gewend aan discriminatie of lossen ze conflicten eerder zelf op zonder ondersteuning van een ADB.

Het aantal melders van overige afkomst is al jarenlang vrij hoog. Hierbinnen vallen geen specifieke groepen op. De melders zijn afkomstig vanuit een groot aantal overige landen. Onder overig vallen ook de meldingen die er bij het ADB binnen komen die gedaan worden door instellingen (zoals o.a. maatschappelijk werk en de politie).

Etnische afkomst van de melders in percentages

	1996	1997	1998	1999	2000
Afkomst					
Antillen/ Aruba	4	2	1	2	1

Marokko	11	9	5	4,5	6
Nederland	29	47	52	48,5	46,5
Suriname	3	3	2	3,5	1
Turkije	15	9	13	9	3
Overig	38	30	27	32,5	42,5

1.4 Gronden van discriminatie

De gronden van discriminatie waarmee melders zich tot het ADB wenden is al vele jaren stabiel. Een grote meerderheid van de meldingen heeft betrekking op discriminatie op etnische gronden. Toch neemt het percentage van discriminatie wegens etnische afkomst langzaam af. In 2000 was het nog "slechts" 53%. Het blijft echter de belangrijkste problematiek.

Opvallend is met name de stijging van het aantal melders van leeftijdsdiscriminatie (in 2000 23%). In vergelijking met 1996 en 1997 (beiden 4%) is de toename explosief te noemen. Hier is sprake van een duidelijke trend. Een gedeelte van het aantal meldingen van leeftijdsdiscriminatie is te verklaren vanuit de grote onvrede die er in Kennemerland-Zuid bestaat met het woningtoewijzingsysteem waarbinnen leeftijd als een toewijzingscriterium wordt gehanteerd. Daarnaast lijkt het besef dat leeftijd geen grond zou mogen zijn voor onderscheid tussen mensen te zijn toegenomen. Leeftijd is duidelijk een issue aan het worden in de regi Kennemerland. Gezien de voorbereidingen van de regering om te komen met een wetsvoorstel dat onderscheid naar leeftijd bij werving, selectie en scholing gaat verbieden is te verwachten dat deze trend zich de komende jaren voort zal zetten.

Het aantal meldingen van discriminatie op grond van sekse en seksuele geaardheid blijft al jaren erg laag. Met name sekse is bij de Commissie Gelijke Behandeling (CGB) in 1999 de meest voorkomende discriminatiegrond (35% van het aantal meldingen bij de CGB). Blijkbaar vinden mensen die gediscrimineerd worden op basis van hun geslacht de weg naar andere instanties makkelijker (vrouwenbeweging, CGB). Hetzelfde geldt voor homoseksuelen en lesbiennes (COC).

Allochtone Haarlemmers blijken nog vaak het ADB nodig te hebben om de juiste wegen naar officiële instanties te vinden. Ook ouderen weten vaak niet waar zij hun

klachten kunnen deponeren, dit ondanks het bestaan van het Landelijk Bureau Leeftijdscriminatie (LBL). Maar misschien is de discriminatiewetgeving voor allochtonen ondoorzichtiger of zelfs afwezig zoals in het geval van leeftijdscriminatie.

Gronden van discriminatie in percentages

grond	1996	1997	1998	1999	2000
anti-semitisme	2	3	5	1	1,5
etnische afkomst	70	61	57	57	53
sekse	3	3	0	4	1,5
seksuele voorkeur	2	2	3	6	2
religie/ levensbeschouwing	1	2	3	2	2,5
handicap	2	2	3	2	3
leeftijd	4	4	10	12	23
woonwagengedwongen bewoners	3	1	2	1	0,5
overige	13	20	17	15	13

1.5 Beleidsterreinen

De afgelopen vijf jaar zijn het aantal meldingen naar beleidsterrein redelijk constant gebleven. Alleen het aantal klachten op het gebied van huisvesting is ruim verdubbeld. Van 16% in 1996 naar 39,5% in 2000. De enige verklaring daarvoor lijkt te liggen in het gewijzigde woning toewijzingssysteem in Kennemerland-Zuid. Sinds mei 1999 hanteert de Woningwinkel in Kennemerland-Zuid leeftijd als selectiecriteria bij het toewijzen van huurwoningen. Daarover zijn veel klachten binnengekomen bij het ADB. Daarnaast hebben veel meldingen in 2000 betrekking op het minder vreedzaam samenleven in de buurten. Burenruzies blijven vaak voorkomen en hebben vaak een zeer complexe achtergrond. Vanaf januari 2001 zullen klachten over wonen in de buurt en klachten over het woningtoewijzingssysteem apart geregistreerd worden.

Reeds enkele jaren blijkt ongeveer 20 % van alle klachten te maken te hebben met incidenten op de arbeidsmarkt. Ook in 2000 ligt dit percentage hoog (18%). De meldingen die binnen komen hebben óf te maken met discriminatie bij werving en selectie óf met de behandeling door collega's en/of leidinggevenden. Ook hier is sprake van een vaak zeer complexe problematiek die zwaar in kan grijpen in het leven van betrokkenen.

Dalend zijn het aantal meldingen op het gebied van de openbare orde (6,5%, hieronder vallen o.a. bedreigingen tegen leden van minderheidsgroeperingen), binnen de commerciële dienstverlening (8,5%) en binnen het onderwijs (3%). Het aantal klachten over de berichtgeving in de media is al jaren stabiel (9%).

Beleidsterrein in percentages

terrein	1996	1997	1998	1999	2000
arbeidsmarkt	26	21	23	19	18
commerciële dienstverl.	11	6	14	10	8,5
huisvesting	16	18	14	25	39,5
media	4	11	8	9	9
onderwijs	6	8	8	6	3
openb. vervoer	1	1	1	1	0
openb. orde m.n. bedreigingen	5	10	12	10	6,5
overheid overig	13	6	6	5	2
non-comm. dienstverl.	6	4	3	3	2
privé-sfeer	2	3	4	2	1
sport en recreatie	0	1	1	1	1
overig	10	5	5	9	8,5

gezondheids- zorg	0	6	1	0	1
----------------------	---	---	---	---	---

2 Overige activiteiten

Naast de klachtbehandeling ontplooidde het ADB in 2000 een groot aantal andere activiteiten.

2.1 Informatieve dienstverlening

In 2000 behandelde het ADB zo'n honderdvijftig informatieverzoeken. Veel daarvan waren afkomstig van scholieren en studenten die in het kader van een project op school aandacht wilden besteden aan discriminatie en (on)gelijke behandeling. Het ADB heeft speciaal hiervoor een scriptieservice ontwikkeld die gebruikt kan worden door studenten en scholieren. Daarnaast waren er veel verzoeken afkomstig van de media. Deze vragen waren vooral verzoeken om commentaar naar aanleiding van gebeurtenissen of naar aanleiding van meldingen bij het ADB. De overige verzoeken kwamen van beleidsmedewerkers van instellingen of overheden of van andere ADB's in Nederland.

2.2 Het ADB op de elektronische snelweg

In 2000 heeft de eigen webpage van het ADB 2.500 bezoekers getrokken (tegenover 2.000 in 1999). Op de webpage zijn de volgende pagina's te vinden:

- Actuele informatie over discriminatie
- De scriptieservice
- Jongeren informatie
- Informatie over het werk en de activiteiten van het ADB
- De webpage van de Stichting Nationale Hannie Schaft Herdenking
- Links naar andere sites die met discriminatie te maken hebben
- Persberichten van het ADB

- Knipselarchief over discriminatie en multiculturele samenleving
- Meldingsformulier horecadiscriminatie

Belangstellenden kunnen na een bezoek aan de webpage een gastenboek tekenen en dat per e-mail aan het ADB zenden. In 2000 hebben 148 bezoekers dat gedaan. Sommigen van hen hebben deze service gebruikt om meer gedetailleerde informatie aan te vragen, anderen deden via deze weg hun melding van discriminatie. Het blijkt dat de webpage goed aanslaat. In vergelijking met de website van andere ADB's in Nederland trekt de website van het ADB regio Haarlem relatief veel bezoekers.

2.3 Scholing en deskundigheidsbevordering

Het ADB verzorgt trainingen op verzoek. Met name de training "Omgaan met vooroordelen en discriminatie" geeft een handvat aan mensen die door de aard van hun werk vaak te maken krijgen met deze vooroordelen.

Daarnaast heeft het ADB voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd o.a. voor leerlingen van het Noordzee College, de Haarlemse fractie van GroenLinks en Sociëteit Coinonia.

Ook worden er individueel adviezen gegeven aan medewerkers van instellingen waar zich soms discriminatiegevallen voordoen, bijvoorbeeld aan vertrouwenspersonen.

2.4 Haarlem Bekent Kleur

Het ADB regio Haarlem heeft in 2000 gefunctioneerd als coördinatiepunt voor de jaarlijkse anti racisme week "Haarlem Bekent Kleur (HBK)" in maart 2000. Het ADB regio Haarlem heeft voor deze week ook een eigen activiteit georganiseerd. De openingsbijeenkomst van de week werd door het ADB verzorgd. Daarnaast organiseerde het ADB regio Haarlem een fototentoonstelling die Haarlem als multiculturele stad als onderwerp had. Gemeenteraadsleden van Haarlem was gevraagd hun visie op Haarlem als multiculturele stad op de foto vast te leggen. Het resultaat was een tentoonstelling die veel aandacht kreeg in de lokale media.

Het ADB was ook betrokken bij de organisatie van een Mondiaal Café, dat plaatsvond in het kader van HBK, over sport en discriminatie

2.5 Participatie in diverse overlegorganen

Het ADB heeft in 2000 in diverse overlegorganen geparticipeerd.

- Het ADB regio Haarlem heeft een waarnemersstatus in de bestuursvergaderingen van de Stichting Nationale Hannie Schaft Herdenking. Deze samenwerking heeft erin geresulteerd dat in april 2000 een nieuwsbrief is verschenen over Hannie Schaft welke verspreid is onder alle onderwijsinstellingen in de regio Kennemerland. De nieuwsbrief "Zebra" was een uitgave van het Landelijk Bureau ter bestrijding van Rassendiscriminatie (LBR).
- Het ADB was lid van het Comité Magdalenabuurt dat opgericht was naar aanleiding van de protesten van de bewoners van de Magdalenabuurt tegen de komst van een dagopvang voor dak- en thuislozen.
- Het ADB was lid van een ad-hoc groep opgezet door de Haarlemse advocaat Gaasbeek in verband met uitschrijven uit de Gemeentelijke Basisadministratie van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats.
- Het ADB regio Haarlem was betrokken bij de manifestatie "Stop het geweld in de Palestijnse gebieden en Israël; voor een waardige vrede" op 24 november 2000 op de Grote Markt in Haarlem
- Het ADB regio Haarlem heeft samen met jongerencentrum Prisma en de Haarlemse Jongereraad het initiatief genomen tot het opzetten van een discussiegroep over het toelatingsbeleid in de Horeca in de regio Kennemerland. Dit toelatingsbeleid wordt met name door Marokkaanse jongeren als discriminerend ervaren
- Het ADB regio Haarlem speelt een actieve rol in de Landelijke Vereniging van ADB's en Meldpunten (LV). De coördinator van het ADB regio Haarlem is bestuurslid van de LV. In LV-verband is veel aandacht besteed aan de standaardisering en de professionalisering van de werksoort.
- Het ADB regio Haarlem neemt deel aan diverse reguliere overleggen: 6 wekelijks overleg met de afdeling Bijzondere Wetten van de Politie Kennemerland, halfjaarlijks overleg met de voor discriminatiezaken aangewezen Officier van Justitie en de vier vertegenwoordigers van de politiedistricten in Kennemerland, halfjaarlijks overleg met de Vreemdelingendienst en het Bureau van Rechtshulp over vreemdelingenzaken, 3 maandelijks overleg met de vier overige ADB's in Noord Holland (Alkmaar, Amsterdam, Hilversum en Zaanstad), etc.

2.6 Diverse activiteiten

Het ADB regio Haarlem is betrokken geweest bij een groot aantal activiteiten

- Studenten van de Hoge School Holland hebben in opdracht van het ADB onderzoek gedaan naar de bekendheid van het ADB, en de mogelijkheden om tegen discriminatie op te treden, onder de Marokkaanse gemeenschap in Haarlem. Dit heeft geresulteerd in een rapport met diverse aanbevelingen om de contacten met de Marokkaanse gemeenschap te verbeteren
- Het ADB regio Haarlem was op diverse festiviteiten aanwezig met een informatiestand, zoals op het Haarlemmerhoutfestival en de gemeentedag van de gemeente Heemskerk
- Het ADB regio Haarlem heeft in 2000 een ontwerper de opdracht gegeven de huisstijl geheel te herzien. Dit was noodzakelijk geworden door de uitbreiding van de activiteiten van het ADB regio Haarlem naar Haarlemmermeer en het Gewest IJmond
- Het ADB regio Haarlem heeft in 2000 één nieuwsbrief gepubliceerd die werd verzonden naar organisaties en particulieren in de regio Kennemerland
- In 2000 is de begane grond van het kantoor van het ADB verbouwd om het toegankelijk te maken voor rolstoelgebruikers
- Het ADB regio Haarlem heeft diverse nationale en internationale conferenties bezocht: o.a. de Burgerzaalconferentie in Rotterdam op 23 februari 2000 over de "lokale samenwerking tegen rassendiscriminatie", de door de EU georganiseerde conferentie "European Conference on Combatting Racism at European Level" in Brussel 24 & 25 februari 2000, het NGO forum van de conferentie van de Raad van Europa in Straatsburg (10 & 11 september) onder de titel: "End Racism Now!"
- Op 20 oktober 2000 kreeg het ADB regio Haarlem het aanmoedigingslogo van "Noord Holland Nu" voor de jaarlijkse fotowedstrijd die het ADB organiseert voor leerlingen van de groepen 7 & 8 van het basisonderwijs.

3 Conclusies

In de jaren 1989-1995 bleek uit de jaarcijfers van de gezamenlijke ADB's dat Haarlem veel meldingen behandelde in vergelijking met andere regio's. In de periode 1995 -1998 was er in Haarlem een terugloop te zien van het aantal meldingen. Na 1998 is het aantal meldingen weer toegenomen. Gedeeltelijk is dit te verklaren uit de grotere regionale dekking van het ADB regio Haarlem. Op dit moment is het aantal meldingen, gerelateerd aan de gemeentegrootte gelijk aan de elders in het land gevestigde bureaus.

Het opnieuw toenemende aantal meldingen over extreemrechtse activiteiten in 2000 blijft een bron van zorg. Alhoewel het aantal meldingen op dit gebied in de loop der jaren is afgenomen gaf 2000 een verdubbeling te zien ten opzichte van 1999. Het lijkt erop dat extreem rechts zich aan het hergroeperen is na de verkiezingsnederlagen van 1998 en het verbod op de CP86. Zeker met het oog op de verkiezingen in 2002 zal het ADB regio Haarlem waakzaam blijven en voorstellen ontwikkelen voor een publiekscampagne waarin de kiezers geïnformeerd worden over de intolerante standpunten van rechts extreme partijen.

Autochtone Nederlanders melden zich vaker bij het ADB dan allochtone. Veel van de klachten van autochtonen betreft extreemrechtse activiteiten of andere gronden van discriminatie dan etnische afkomst. De bekendheid onder allochtone groepen kan verbeterd worden, hetgeen een duidelijk prioriteit binnen een publiciteitsplan dient te hebben. Met name de contacten met de Marokkaanse en de Turkse gemeenschap dienen te worden geïntensiveerd.

Discriminatie op grond van etnische afkomst blijkt nog steeds de meest voorkomende grond van discriminatie te zijn in de periode 1996-2000 (respectievelijk 70%, 61%, 57%, 57% en 53%). Met name de meldingen over leeftijdsdiscriminatie namen explosief toe in de periode 1996 – 2000 (respectievelijk 4%, 4%, 10%, 12% en 23%). Gedeeltelijk zijn deze cijfers te verklaren door de grote onvrede die er in 2000 bestond over het leeftijdenstelsel dat de Woningwinkel Kennemerland-Zuid hanteert bij de toewijzing van huurwoningen. Maar blijkbaar groeit het maatschappelijk besef dat leeftijd geen legitieme grond is voor het maken van onderscheid tussen burgers. Dit signaal is ook nationaal opgepikt. De regering bereidt nu wetgeving voor dat het maken van onderscheid naar leeftijd bij werving, selectie en scholing gaat verbieden.

Duidelijk is dat de brede doelstelling van het bureau meer en meer bekend raakt bij de overige doelgroepen. De toename van de meldingen van leeftijdsdiscriminatie bewijst dit. De percentages van discriminatie op grond van geloof, geslacht, handicap, en seksuele voorkeur blijven aan de lage kant. Hier zal de komende jaren in de publiciteit verhoogde aandacht voor moeten zijn.

De arbeidsmarkt en de huisvesting (waaronder zowel de woningdistributie als het samenleven in de buurt vallen) blijven onveranderd de hoogst scorende

beleidsterreinen waar discriminatie voorkomt. Deze twee terreinen zijn bij uitstek de plaatsen waar mensen van verschillende achtergronden met elkaar moeten samenleven en werken. Het blijkt dat de tolerantie waar Nederland zo bekend om staat met name hier bedreigd wordt.

Uit het toenemende aantal informatieaanvragen, adviesaanvragen, verzoeken om voorlichtingsbijeenkomsten en bezoeken aan de website van het ADB blijkt dat er nog steeds een toenemende belangstelling is voor zaken als discriminatiebestrijding en multiculturaliteit.

In 2000 is ook gebleken dat de werksoort van discriminatiebestrijding in ontwikkeling is. Zowel regionaal als landelijk is te zien dat ADB's zich meer en meer opwerpen als professionele instellingen waar een ieder die zich gediscrimineerd of ongelijk behandeld voelt, terecht kan. In 2001 zal deze ontwikkeling een sterke stimulans krijgen door de afkondiging van een rijksstimuleringsmaatregel voor de professionalisering van anti discriminatie bureaus. Het ADB regio Haarlem zal deze regeling vooral gebruiken om de regionale dekking van het ADB verder uit te breiden zodat binnen enkele jaren alle gemeenten in de politieregio Kennemerland gebruik kunnen maken van de diensten van het bureau.

4. Jaarverslag over 1999 en 2000 voor Haarlemmermeer

4.1. Inleiding

Missie Anti Discriminatie Bureaus

Anti Discriminatie Bureaus toetsen en bewaken de handhaving van artikel 1 van de Grondwet. Zij geven gekwalificeerd en empirisch onderbouwd inzicht in aard, locatie en frequentie van verschillende gronden van discriminatie en ontwikkelen activiteiten en strategieën om ongelijke behandeling tegen te gaan en tolerantie te bevorderen.

Doelstellingen gemeente Haarlemmermeer

In het collegeprogramma 1998 – 2002, van de gemeente Haarlemmermeer, staan ten aanzien van de bestrijding van discriminatie de volgende doelstellingen vermeld: *"De gemeente bestrijdt discriminatie op grond van leeftijd"* (pagina 5), *"De algemene voorzieningen moeten aantoonbaar werken voor iedereen, zowel voor autochtone als allochtone inwoners"* (pagina 5), *"De gemeente neemt waar mogelijk de oorzaken weg die ongelijkheid scheppen tussen burgers en hun ontplooiingskansen"* (pagina 5) en, iets minder direct, *"De gemeente bestrijdt intolerantie die leidt tot geweld"* (pagina 2).

Als een van de maatregelen om uitvoering te geven aan de in het collegeprogramma geformuleerde doelstellingen heeft de gemeente Haarlemmermeer besloten om per 1 januari 1999 het Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem (ADB) in te huren om discriminatieklachten te behandelen van inwoners van of werknemers in de Gemeente Haarlemmermeer.

De gemeente Haarlemmermeer heeft in 1999 en 2000 voor vijf activiteiten van het ADB regio Haarlem subsidie ter beschikking gesteld:

- Behandeling van discriminatieklachten
- Registratie en publicatie jaaroverzicht
- Media en communicatie

- Verspreiding Nieuwsbrief
- Ontwikkelen en in stand houden van een netwerk

Bij het ADB regio Haarlem zijn in 1999 30 gevallen en 2000 39 gevallen van vermeende discriminatie gemeld door inwoners van, of werknemers in Haarlemmermeer. Het ADB is in 1999 een informatie campagne begonnen om de inwoners van Haarlemmermeer op de hoogte te stellen van de aanwezigheid van het ADB in de gemeente. Er zijn interviews gegeven aan lokale media en persberichten verspreid. Daarnaast is er gewerkt aan het opzetten van een netwerk en zijn er werkafspraken gemaakt met instellingen in Haarlemmermeer. Instellingen in Haarlemmermeer hebben in 1999 drie maal en in 2000 één maal de nieuwsbrief "Akkoord" van het ADB mogen ontvangen.

In het nu volgende verslag wordt inzicht gegeven in de activiteiten van het ADB regio Haarlem in Haarlemmermeer. Tevens wordt een analyse gemaakt van de registratie van discriminatiegevallen.

4.2. Overzicht van de meldingen

In 1999 zijn er 30 meldingen binnengekomen uit Haarlemmermeer in 2000 waren dat er 39.

In de gehele regio Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer) werden in 2000 245 meldingen geregistreerd. Hieronder volgt een overzicht van de achtergronden van die meldingen in absolute aantallen.

Meldingen in absolute aantallen

Haarlemmermeer 1999 Haarlemmermeer 2000 Totaal regio Kennemerland 2000

Etnische afkomst van de melders:

Nederland 15 17 114

Suriname 3 1 3

Turkije	3	0	7
Marokko	1	2	15
Antillen	1	1	2
Overige	7	18	104
—	—	—	
Totaal	30	39	245

Aard van de meldingen:

Discriminatie	26	35	189
Extreem rechts	1	4	44
Overige	3	0	12

Gronden van discriminatie (exclusief meldingen extreem rechts):

Anti-semitisme	0	2	3
Etnisch	18	23	102
Religie	2	2	5
Sekse	0	0	3
Sekss. Voorkeur	0	0	4
Handicap	1	0	6
Leeftijd	1	3	44
Woonwagenbewoning	1	0	1
Overige	6	5	25
	—	—	—
Totaal	29	35	193

Beleidssterreinen (exclusief meldingen extreem rechts):

Arbeidsmarkt	5	11	35
Commerciële dienstverlening	4	4	16
Non-commerciële Dienstverlening	0	1	4

Huisvesting	5	12	76
Media	4	3	17
Onderwijs	3	1	6
Openbare orde	3	2	12
Privé sfeer		1	0 2
Overheid overige	1	1	4
Overige	3	0	21

Op basis van deze meldingen over een periode van twee jaar is een aantal conclusies te trekken. Ten eerste zijn er een aantal overeenkomsten te zien met de jaarcijfers van het ADB regio Haarlem voor de regio Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer). De meeste meldingen zijn afkomstig van mensen met een Nederlandse afkomst (In principe kan gesteld worden dat meldingen anders dan op grond van etnische afkomst gemeld worden door mensen van Nederlandse afkomst. Ook kunnen mensen van Nederlandse afkomst meldingen maken van discriminatie op grond van etnische afkomst). Verreweg het grootste aantal meldingen hebben betrekking op discriminatie wegens etnische afkomst. Het hoogste aantal klachten heeft betrekking op incidenten op de arbeidsmarkt en huisvesting (burenruzies en woningtoewijzing).

Volgens de inschatting van het ADB regio Haarlem zouden er uiteindelijk 75 meldingen op jaarbasis uit Haarlemmermeer zijn te verwachten. Dit cijfer is gebaseerd op ervaringsgegevens in andere gemeenten. Met 30 meldingen in 1999 en in 2000 39 meldingen is dit aantal lager uit gekomen. Wel is er tussen 1999 en 2000 een toename van 30% te constateren. Dit duidt er op dat de inwoners van Haarlemmermeer meer bekend raken met het werk van het ADB regio Haarlem.

4.3 Analyse: Meldingen over 1999 en 2000 in percentages

Omdat het ADB regio Haarlem pas sinds 1 januari 1999 cijfers bij houdt van het aantal meldingen van discriminatie in de gemeente Haarlemmermeer, is er nog geen vergelijking mogelijk met voorgaande jaren. Het is daarom moeilijk om reeds trends

aan te kunnen geven. Toch levert een vergelijking tussen 1999 en 2000 en de cijfers in de gehele regio Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer) enig inzicht in de specifiek Haarlemmermeerse situatie. Om een vergelijking te kunnen maken zijn de cijfers in procenten aangegeven.

Afkomst melders (in percentages)

	Haarlemmermeer 1999	Haarlemmermeer 2000	Kennemerland 2000
Antillen	3	2,5	1
Marokko	3	5	6
Nederland	50	44	46,5
Suriname	10	2,5	1
Turkije	10	0	3
Overige	24	46	42,5

Net als binnen de gehele regio zijn de meeste meldingen afkomstig van mensen met een Nederlandse afkomst. Grofweg kan gezegd worden dat alle klachten die niet te maken hebben met discriminatie op grond van etnische afkomst door deze groep gemeld worden. Daarnaast worden bijvoorbeeld klachten over discriminerende publicaties in de media vaak ook door mensen met een Nederlandse afkomst gemeld. Het percentage melders van Turkse afkomst ligt in de gehele regio Kennemerland laag. Toch is het opvallend dat in Haarlemmermeer in 2000 geen meldingen zijn ontvangen vanuit de Turkse gemeenschap. Hier ligt een duidelijk aandachtspunt voor 2001.

Het ADB regio Haarlem verwerkt ook de meldingen die gedaan worden door instellingen. Dat verklaart mede het hoge aantal meldingen gedaan door overigen. Onder deze overigen vallen echter ook mensen met een andere etnische afkomst dan de bovengenoemde. In 2001 zal een betere differentiatie worden toegepast.

Aard van de meldingen (in percentages)

	Haarlemmermeer 1999	Haarlemmermeer 2000	Kennemerland 2000
Discriminatie	87	90	77
Extreem rechts	3	10	18
Nepdiscussies	0		2
Overige	10		3

Wat betreft de aard van de meldingen in Haarlemmermeer komen de percentages overeen met die in de hele regio. Opvallend is het lage aantal meldingen over activiteiten van extreem rechtse organisaties alhoewel er wel een verdrievoudiging is te constateren. Helaas is dat een trend die in de gehele regio Kennemerland wordt waargenomen. Een mogelijke verklaring is de hergroepering die er plaats vindt na de verkiezingsnederlagen van extreem rechtse partijen in de afgelopen jaren. Ook vinden er in het voorjaar 2002 weer lokale en landelijke verkiezingen plaats. De verwachting is dat in 2001 en 2002 extreem rechtse organisaties en individuen meer van zich zullen laten horen.

Binnen de categorie "Overigen" vallen die meldingen die, naar mening van het ADB regio Haarlem, niets met discriminatie te maken hebben (bijvoorbeeld een klacht over het feit dat er meer geluidsoverlast van vliegtuigen in de buurt van de klager wordt ervaren dan in een andere buurt).

Discriminatiegronden (in percentages)

	Haarlemmermeer 1999	Haarlemmermeer 2000	Kennemerland 2000
Anti semitisme	0	6	1,5
Etnisch	62	66	53
Sekse	0	0	1,5
Sekss. voorkeur	0	0	2

Religie	7	6	2,5
Handicap	3,3	0	3
Leeftijd	3,3	8	23
Woonwagen	3,3	0	0,5
Overige	21	14	13

Drie gronden van discriminatie springen er hier uit. Het percentage van het aantal meldingen van discriminatie op het gebied van sekse, seksuele voorkeur en leeftijd ligt beduidend lager dan het regionaal gemiddelde. Er kan niet geconcludeerd worden dat dergelijke gronden van discriminatie niet voorkomen in de gemeente Haarlemmermeer. Blijkbaar is het onvoldoende bekend bij de betreffende doelgroepen (vrouwen, homoseksuelen en ouderen) dat het ADB regio Haarlem ook voor hen de aangewezen instelling is om discriminatie te melden. Het bereiken van deze doelgroepen verdient dan ook extra aandacht van het ADB regio Haarlem in het jaar 2001.

Beleidsterrein (in percentages)

	Haarlemmermeer 1999	Haarlemmermeer 2000	KKennemerland 2000
Arbeidsmarkt	17	31	18
Comm. Diensten	14	11	8,5
Huisvesting	17	34	39,5
Media	14	9	9
Onderwijs	10	3	3

Openb. Vervoer	0	0	0
Openbare orde	10	6	6,5
Noncomm. Dienstverlening	0	3	2
Privé sfeer	4	0	1
Sport en recreatie	0	0	1
Gezondheidszorg	0	0	1
Overheid overig	4	3	2
Overig	10	0	8,5

Ook op het gebied van de beleidsterreinen, waar discriminatie bij het ADB regio Haarlem werd gemeld in 1999 en 2000, komen de cijfers in grote lijnen overeen met het aantal meldingen in de gehele regio. Het percentage meldingen over huisvesting (daaronder vallen zowel de woningdistributie als het verschijnsel burenruzies) en arbeidsmarkt is tussen 1999 en 2000 fors toegenomen (een verdubbeling). Huisvesting en arbeidsmarkt zijn traditioneel de beleidsterreinen waar binnen de meeste gevallen van discriminatie en ongelijke behandeling worden gemeld. Ook de landelijke cijfers van alle ADB's in Nederland geven dat aan. Binnen deze twee beleidsterreinen vinden de meeste sociale contacten plaats tussen verschillende bevolkingsgroepen en zijn derhalve de meeste problemen te verwachten. In die zin loopt Haarlemmermeer vanaf 2000 mee met de landelijke trend.

Opvallend is wel het relatief hoge percentage meldingen die betrekking hebben op de commerciële dienstverlening in Haarlemmermeer.

4.4 Publiciteit

Het ADB heeft op verschillende manieren aandacht gevraagd voor zijn aanwezigheid in Haarlemmermeer. Er zijn vele persberichten verzonden naar de lokale media waarin het werk van het ADB regio Haarlem onder de aandacht werd gebracht. Dit heeft geleid tot publicaties in de huis-aan-huis bladen, interviews bij de lokale radio VLOH en tot publicaties in het Haarlems Dagblad en op de Kabelkrant Nieuws-TV.

Tevens is er een interview geplaatst in het personeelsblad "*Informeer*" van de gemeente Haarlemmermeer.

Informatie over het de aanwezigheid van het ADB regio Haarlem in Haarlemmermeer, het werk van het ADB en de persberichten zijn ook te vinden op de internet webpage van het ADB regio Haarlem.

Ongeveer 250 instellingen en personen in Haarlemmermeer hebben in januari, juni en december 1999 en november 2000 een exemplaar van de ADB nieuwsbrief "*Akkoord*" ontvangen. Deze nieuwsbrief wordt verzonden aan gemeentelijke instellingen, maatschappelijke organisaties, welzijnswerk, scholen, belangenorganisaties, leden van de gemeenteraad, e.d.

In de loop van 2000 is hard gewerkt aan een nieuwe huisstijl voor het ADB regio Haarlem. Een van de overwegingen om de huisstijl aan te passen was dat het ADB regio Haarlem meende dat de uitbreiding van het werk binnen de (politie)regio Kennemerland meer voor het voetlicht moest worden gebracht. Ook de nieuwsbrief is in 2000 in geheel nieuwe stijl opgemaakt.

4.5 Netwerk

Begin 1999 is er een mailing uitgegaan naar diverse instellingen in Haarlemmermeer om hen op de hoogte te stellen van de aanwezigheid van het ADB regio Haarlem in de gemeente. Tevens zijn er folders en posters meegezonden. Diverse instellingen hebben meer exemplaren van de folder bij het ADB regio Haarlem aangevraagd.

Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de Klachten coördinatoren van de gemeente, met de Stichting Meerwaarde, met de coördinator Minderhedenbeleid van de gemeente en met de afdeling voorlichting. Daarnaast is er een presentatie gegeven voor de Federatieve Vrouwenraad Haarlemmermeer.

Met de Stichting Meerwaarde is afgesproken dat er gebruik gemaakt kan worden van een van hun spreekkamers indien cliënten het intake gesprek in Haarlemmermeer willen laten plaatsvinden.

4.6 Scholen

Leerlingen van de tweede klassen van het Solyvius College hebben in het kader van een project werkstukken gemaakt rond het thema "*Allemaal Anders, Allemaal Gelijk*". Het ADB regio Haarlem heeft enkele leerlingen bij het opstellen van hun werkstuk ondersteund. Tijdens de prijsuitreiking op 22 januari 1999 voor de beste werkstukken, was het ADB regio Haarlem met een informatiekraam aanwezig. De

opbrengst van de verkoop van die avond werd door het Solyvius College aan het ADB regio Haarlem geschonken.

Het ADB regio Haarlem heeft in 1999 en 2000 ook meerdere malen leerlingen van scholen in Haarlemmermeer op verzoek informatie verschaft over de achtergronden van discriminatie en racisme. Deze informatie werd voornamelijk gebruikt bij het schrijven van werkstukken. Op de internet website kunnen scholieren tevens een exemplaar van de scriptieservice van het ADB regio Haarlem vinden.

4.7 Conclusies

Langzamerhand beginnen inwoners van, en werknemers in Haarlemmermeer de weg naar het ADB regio Haarlem te vinden. De schatting van 75 meldingen per jaar, zoals die werd gegeven in de eerste offerte aan de gemeente Haarlemmermeer, waren gebaseerd op ervaringcijfers in andere gemeenten waar een ADB is gevestigd. Het feit dat in 1999 (30) en 2000 (39) het aantal klachten lager lag heeft vooral te maken met de nog onvoldoende bekendheid van het werk van het ADB regio Haarlem in Haarlemmermeer. Over het algemeen kan gesteld worden dat meldingen voornamelijk binnen komen nadat op de een of andere wijze in de media aandacht is besteed aan het werk van het ADB. Voor het jaar 2001 zal het ADB daarom opnieuw aandacht moeten vragen voor de zijn werk en de achtergronden van discriminatie.

In 1999 kwamen nog relatief veel meldingen binnen van incidenten die naar mening van het ADB niet direct met discriminatie te maken hadden of die niet vielen onder de meest gehanteerde gronden van discriminatie die er binnen de werksoort worden gehanteerd. In 2000 is dat verschijnsel niet meer waar te nemen. Het blijkt dat een inhoudelijke informatiecampagne noodzakelijk blijft. Tevens zal aandacht moeten worden besteed aan het informeren van specifieke doelgroepen die nu nog onvoldoende zich tot het ADB richten zoals vrouwen, homoseksuelen en ouderen.

In het jaar 2001 zal ook een verdere intensivering van het netwerk van het ADB plaats moeten vinden. Het is belangrijk dat instellingen discriminatieklachten tijdig onderkennen en melden of cliënten doorverwijzen naar het ADB regio Haarlem. Daartoe zullen nieuwe initiatieven ontplooid worden. In 2001 zullen ook de contacten met zelforganisaties van etnische minderheden verder aangehaald moeten worden.

Uit de analyse van de meldingen van discriminatie in Haarlemmermeer blijkt dat, over het algemeen, er een overeenkomst bestaat met de registratie van discriminatiegevallen in het gehele werkgebied van het ADB regio Haarlem (de politieregio Kennemerland). Dit betekent dat meldingen vooral worden gedaan door mensen van Nederlandse afkomst en dat de meeste meldingen betrekking hebben op discriminatie op etnische gronden. De vijf beleidsterreinen op welke de meeste discriminatie wordt gemeld zijn de arbeidsmarkt, commerciële dienstverlening, huisvesting (inclusief burenruzies), berichtgeving in de media en openbare orde.

5. Verslag van de werkzaamheden voor het Gewest IJmond

5.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2000 ontvangt het ADB regio Haarlem een subsidie van het Gewest IJmond voor de behandeling van klachten uit het Gewest, de registratie van meldingen en de publicatie van een jaarrapport waarin inzicht wordt gegeven in de meldingen van discriminatie en ongelijke behandeling die er bij het ADB regio Haarlem vanuit het Gewest zijn binnengekomen.

Het ADB regio Haarlem rekent de politieregio Kennemerland tot zijn werkgebied en wordt tevens gesubsidieerd door de gemeente Haarlemmermeer en de gemeente Haarlem.

Als verdeelsleutel voor de subsidie vanuit elke gewestgemeente is het aantal inwoners gehanteerd. Elke gemeente draagt f 0,13 per inwoner bij aan de totale subsidie vanuit het Gewest IJmond. De totale subsidie bedroeg in 2000 f 22.187,88

Het ADB regio Haarlem heeft nu zijn eerste jaar als meldpunt voor discriminatie en ongelijke behandeling in het Gewest IJmond achter de rug. In het totaal zijn er bij het ADB regio Haarlem in 2000 245 meldingen binnen gekomen. Vijftig meldingen hadden betrekking op het Gewest IJmond.

In het bijgevoegde overzicht zijn de meldingen te vinden, uitgesplitst naar gemeente, afkomst van de melders, de aard van de melding, de grond van discriminatie of ongelijke behandeling en het beleidsterrein waarop de melding betrekking had.

5.2 Extreem rechts

Opvallend is dat vanuit het Gewest IJmond relatief veel meldingen komen van activiteiten van extreem rechtse groeperingen (23 meldingen). Het gaat hierbij o.a. om bekladdingen en het verspreiden van folders. Met name de gemeente Velsen scoort hierbij hoog (16 meldingen). Ook in het verleden kwamen er relatief veel klachten over extreem rechts in Velsen bij het ADB regio Haarlem binnen.

5.3 Gemeenten

De meldingen bij het ADB regio Haarlem komen voornamelijk uit de gemeenten Velsen en Beverwijk. Misschien heeft dat te maken met het feit dat daar in het verleden al meldpunten bestonden en de burgers reeds van het bestaan van deze service op de hoogte zijn.

5.4 Afkomst melders

Overeenkomstig de landelijke trend worden de meeste meldingen gedaan door mensen van Nederlandse afkomst (17 meldingen). Het aantal meldingen vanuit de Turkse of Marokkaanse gemeenschap is laag (totaal 4 meldingen). Ook dit is overeenkomstig de cijfers van het ADB regio Haarlem in de gehele regio Kennemerland. Blijkbaar bestaat er voor mensen van Turkse of Marokkaanse afkomst een grotere drempel om discriminatie of ongelijke behandeling bij een instelling te melden. De categorie overigen is ook groot (29 melders) hieronder vallen mensen met andere afkomst dan de tot nu toe gehanteerde hoofdgroepen en de meldingen die gedaan worden door instellingen.

5.5 Gronden van discriminatie

Ook hier is een overeenstemming te vinden met de bevindingen van andere ADB's in Nederland. De meeste meldingen hebben betrekking op discriminatie of ongelijke behandeling op basis van de etnische afkomst. In vergelijking met de rest van Kennemerland is het aantal meldingen van discriminatie op grond van leeftijd erg laag.

5.6 Beleidsterreinen

Meldingen van discriminatie of ongelijke behandelingen hebben vooral betrekking op de arbeidsmarkt, de commerciële dienstverlening en de huisvesting. Ook dit is overeenkomstig de bevindingen van de meeste ADB's en de cijfers voor de gehele regio Kennemerland. In het Gewest IJmond komen relatief meer klachten binnen over de arbeidsmarkt en de commerciële dienstverlening en relatief minder over het beleidsterrein huisvesting. Dat laatste heeft waarschijnlijk te maken met het grote aantal klachten die het ADB regio Haarlem in 2000 kreeg over het woningtoewijzingsysteem dat wordt gehanteerd in de regio Kennemerland Zuid. Overigens worden onder de categorie huisvesting zowel klachten over woningtoewijzing als incidenten in de woonomgeving geregistreerd (zoals burenruzies). In 2001 zullen deze categorieën apart vermeld worden.

5.7 Publiciteit

Bij de start van de werkzaamheden van het ADB regio Haarlem is vooral gebruik gemaakt van free-publicity. Diverse lokale kranten hebben over de werkzaamheden van het ADB gepubliceerd. Tevens zijn er verschillende telefonische interviews gegeven aan lokale radio stations. Daarnaast is het ADB regio Haarlem vermeld in de gemeentegidsen van de vijf IJmond gemeenten en in de telefoonboeken van KPN telecom.

Omdat het ADB regio Haarlem vanaf januari 2000 voor zeven regiogemeenten werkt, heeft het ADB zijn huisstijl aangepast. Tevens zijn er posters ontwikkeld die het regionale karakter van het ADB benadrukken. Deze posters zullen in 2001 samen met nieuwe folders in de gehele politieregio worden verspreid.

Het ADB regio Haarlem heeft zichzelf aan de burgers van Heemskerk geïntroduceerd op de gemeentedag van deze gemeente op 23 september 2000.

5.8 Nieuwsbrief Akkoord

De gemeenten Heemskerk en Uitgeest hebben naast de subsidie voor klachtbehandeling, registratie en publicatie van een jaarrapport tevens de verzending van de nieuwsbrief van het ADB regio Haarlem 'Akkoord' gesubsidieerd. De nieuwsbrief verschijnt eenmaal per kwartaal. In 2000 is, samen met de herziening van de huisstijl van het ADB regio Haarlem, ook de opmaak van de nieuwsbrief geheel gewijzigd. Dat is een (te) langdurig proces geweest met als gevolg dat de nieuwsbrief maar één maal verschenen is (november 2000). Over 2001 zullen nieuwe afspraken gemaakt moeten worden met de betrokken gemeenten. Instellingen in de drie overige IJmond gemeenten kunnen een betaald abonnement nemen op de nieuwsbrief.

5.9 Conclusies

De meldingen bij het ADB zijn vooral afkomstig uit gemeenten waar de burgers reeds gewend waren aan de aanwezigheid van een meldpunt. Uit Castricum, Heemskerk en Uitgeest komen nog weinig meldingen binnen.

Het ADB regio Haarlem is afhankelijk van free-publicity. De IJmond gemeenten hebben geen budget ter beschikking gesteld voor voorlichtingsactiviteiten en PR, tevens is er geen subsidie voor het opzetten en het in stand houden van een netwerk met belangenorganisaties in de IJmond gemeenten. Hierdoor is het moeilijk de burgers te informeren over het bestaan van het ADB regio Haarlem, wat discriminatie of ongelijke behandeling inhoudt en wat men er tegen kan doen.

De achtergronden van de meldingen komen overeen met de meldingen in de gehele regio Kennemerland, alleen het aantal meldingen van activiteiten van extreem rechtse organisaties of individuen is veel hoger.

5.10 Meldingen bij ADB regio Haarlem uit het gewest IJmond over 2000, in absolute aantallen (totaal aantal meldingen 50)

Afkomst

	Beverwijk	Castricum	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Antillen						
Marokko					1	1
Nederland	4	2	1		10	17
Suriname						
Turkije	1				2	3
Overige	8		3	1	17	29

Totaal 13 2 4 1 30 50

Aard

	Beverwijk	Castricum	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Discriminatie	7	1	3	1	11	22
Extreem rechts	5	1	1		16	23
Nepdiscussies	1				2	3
Overige					1	1

Totaal 13 2 4 1 30 50

Grond

	Beverwijk	Castricum	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Anti semitisme						
Etnisch	4		2	1	7	14
Sekse					1	1
Sekss. Voorkeur						
Religie						
Handicap	1					1
Leeftijd		1			1	2
Woonwagen						
Overige	2		1		3	6

Totaal 7 1 3 1 12 24

Beleidsterrein

	Beverwijk	Castricum	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Arbeidsmarkt		1	1		4	6
Comm. Diensten	2				1	3
Huisvesting	2				4	6
Media					1	1

Onderwijs	1					1
Openb. Vervoer						
Openbare orde				1	1	2
Noncomm. Dienstverlening			1		1	2
Prive sfeer			1			1
Sport en recreatie						
Gezondheidszorg						
Overheid overig						
Overig	2					2

Totaal 7 1 2 1 12 24

Bijlage 1

Lijst van bestuur en medewerkers

Bestuur ADB regio Haarlem in 2000

Janneke Hanekroot (voorzitter)

Herman Lock (penningmeester)

Huibert Meijer (secretaris)

Josje Mans (lid)

Michiel Schreuder (lid)

Medewerkers ADB regio Haarlem in 2000

Martin Jansen (algemeen coördinator, 32 uur per week)

Joke Persenaire (coördinatrice klachtbehandeling (24 uur per week)

Nurcan Arslan (medewerkster klachtbehandeling, WIW-er voor 24 uur per week)

Arend Jan Helderma (medewerker financiële administratie en juridische zaken, WIW-er voor 36 uur per week)

Susanne Fictoor (stagiaire klachtbehandeling voor 24 uur per week)

Bernice Bergman (stagiaire klachtbehandeling voor 16 uur per week tot februari 2000)

Mostafa Alahyarian (stagiair voorlichting voor 8 uur per week tot juli 2000)

Anika Peper (stagiaire klachtbehandeling voor 16 uur per week tot juli 2000)

Marlon den Hartog (stagiaire klachtbehandeling voor 16 uur per week vanaf augustus 2000)

Bijlage 2

Meldingen bij ADB regio Haarlem over 2000 (totaal aantal 245), in absolute aantallen

Afkomst

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Totaal Kennemerland
Antillen	1	1		2
Marokko	12	2	1	15
Nederland	80	17	17	114
Suriname	2	1		3
Turkije	4		3	7
Overige	57	18	29	104

Totaal 156 39 50 245

Aard

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Totaal Kennemerland
Discriminatie	131	35	23	189
Extreem rechts	17	4	23	44
Nepdiscussies	2		3	5
Overige	6		1	7

Totaal 156 39 50 245

Grond

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Totaal Kennemerland
Anti semitisme	1	2		3
Etnisch	65	23	14	102
Sekse	2		1	3
Sekss. Voorkeur	4			4
Religie	3	2		5
Handicap	5		1	6
Leeftijd	39	3	2	44
Woonwagen	1			1
Overige	14	5	6	25

Totaal 134 35 24 **193**

Beleidsterrein

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Totaal Kennemerland
Arbeidsmarkt	18	11	6	35
Comm. Diensten	10	4	3	16
Huisvesting	58	12	6	76
Media	13	3	1	17
Onderwijs	4	1	1	6

Openb. Vervoer				
Openbare orde	8	2	2	12
Noncomm. Dienstverlening	1	1	2	4
Prive sfeer	1		1	2
Sport en recreatie	2			2
Gezondheidszorg	2			2
Overheid overig	3	1		4
Overig	14		2	16

Totaal 134 35 24 **193**

Bijlage 3

Vergelijking van cijfers over 2000 met die van de ADB's in de omliggende regio's en landelijk (bron: "Kerncijfers Discriminatie 2000" een uitgave van de Landelijke Vereniging van ADB's en Meldpunten)

Totaal aantal meldingen

1999 2000

Meldpunt Discriminatie Amsterdam 541 521

ADB regio Haarlem 200 245

Meldpunt Discriminatie Leiden 103 105

ADB Noord-Holland Noord 254 196

ADB Zaanstreek 80 106

Gronden van discriminatie in percentages

	Landelijk	Kennemerland
Etnisch	64 %	53 %
Seksuele voorkeur.	3 %	2 %
Sekse	5 %	1,5 %
Leeftijd	5 %	23 %

Geloof	3 %	2,5 %
Overig	20 %	18 %

Beleidsterreinen

	Landelijk	Kennemerland
Arbeidsmarkt	20 %	18 %
Openbare orde*		6,5 %
Commerciële. Dienstverl.	6 %	2 %
Media	7 %	9 %
Huisvesting*	20 %	39,5 %
Overig	47 %	25 %

* De ADB's gebruiken verschillende indelingen van de beleidsterreinen. Dat maakt vergelijkingen moeilijk. De categorieën met een sterretje zijn anders samengesteld dan de wijze waarop het ADB regio Haarlem dat doet. Om toch een vergelijking mogelijk te maken zijn soms enkele beleidsterreinen samengevoegd die bij het ADB regio Haarlem binnen één categorie vallen.